

“Gəlimli-gedimli, son ucu ölümlü” dünyamıza qədim qoyanların əksəriyyəti Allahın bəxş etdiyi ömür paylarını yaşasalar da, sonralar həyatda xatırlanması heç bir önəmli iz qoymadan səssiz-səmirsiz Tanrı dərğahına üz tutub gedirlər. Əslində belələrini qınamağa, məzəmmət etməyə heç kimin haqqı yoxdur. Heç kəs öz alın yazısının, taleyinin diqtə etdiyi yoldan kənara çıxmağa qadir deyil, nə qədər cəhd etsə belə. Ulularımız demişkən, torpağın üzü çox soyuqdur, həyatda “mə-nəm-mənəm” deyənlərin kölgələri qalın olmayıbsa və ən azından qohum-əqrəbanın, qonum-qonşunun tək bir cəzə işinə yaramayıbsa, gec-tez unudulmağa məhkumdur.

Şəhidlik Allah vergisi deyil ki, zəhmətə qatlaşaraq yazıb-yaradıb insanlara misilsiz anlar bəxş edərək yad-daşlarda iz salasan. Şəhidlik hamıya qismət olmayan elə bir şərəfli məqamdır ki, o ucalığı “fəth” edən adamın üzünə cənnətin qapıları taybatay açılır. Şəhidlik qəhrəmanlığın yol yoldaşı, zəfərin müjdəçisidir...

Ana Vətənimiz uzun illər sonrası ikinci dəfə öz müstəqilliyinə qovuşanda və Birinci Qarabağ Savaşı davam etdiyi dövənlərdə də şəhidliyin ağır-acılarını yaşamağa başlamışdı. Qərbi Azərbaycandakı dədə-baba yurdundan qovulan yüz minlərlə soydaşımızın iz-tıbraları bir millət kimi bizi cəngə-sa-

maati yenidən doğma yurdlarına qayıtdılar. O tarixi günlərin birində prezidentimiz İlham Əliyev də kənd sakinləri ilə görüşərkən, yenicə təsis edilmiş “Əmək” ordenini ilk olaraq əz-əllərilə Oktay Əliyevin yaxasına taxdı. Bu əlamətdar hadisədən sonra uzun illərdən bəri Mingəçevirdə müvəqqəti olaraq məskunlaşan ünlü şairimiz İsmayıl İmanzadə 2017-ci ilin dekabr ayının 7-də Cocuq Mərçanlıya gəlib Oktay və kənd sakinlərini ziyarət edib qayıdandan sonra “Oktay Həziyevə məktub” adlı bir şeirini yazıb çeşidli qəzet və jurnallarda sərgilədi:

Əmirov
Anar Allahverdi oğlu
(29.12.2000 – 15.10.2020)

Mən Anarın həm müəllimi, həm də sinif rəhbəri olmuşam. İndi onun yoxluğu barədə danışmaq çox ağırdır mənə. Anar mərd-qorxmaz oğlan idi. Haqqı nahaqdan ayırmağı yaxşı bacarırdı. Belə adamlar dar ayaqda ölümün gözünün içinə dik baxmağı yaxşı bilirlər. Onun müəllimi olduğum üçün fəxarət hissi keçirirəm.

Anar çox çalışqan, nizam-intizamı, mehriban, evdə və məktəbdə verilən tapşırıqların öhdəsindən layiqincə gəlməyə söz göstərən uşaq olub. O, yurd həsrətinin necə ağır bir yük olduğunu bütün varlığı ilə dərk edirdi. Tarixi düşmənlərimizin yüz minlərlə soydaşımızın Qərbi Azərbaycandakı doğma yurd yerlərindən didərgin salmasını, 20 Yanvar faciəsini, Xocalı soyqırımını törədənlərin vəhşiliklərini həzm eləyə bilməyib. Elə bu istəklə də 2018-ci ilin yanvar ayında Milli Ordu sıralarına qoşulmuşdu.

Cəlilabad ərazisində yerləşən “N” sayılı hərbi hissədə əsgəri xidmətə başladığı ilk günlərdən təlimlərdə fəallığı ilə fərqlənib. Müxtəlif tipli müasir silah növlərindən istifadə etməyə qaydalarını az bir vaxt ərzində mənimsəyib. Xüsusi Təyinatlı Hərbi Qüvvələrin tərkibində olduğundan, ən çətin məqamlarda belə necə hərəkət etməli olduğunu öyrənib...

Hərbi xidmətini başa vurandan sonra da ordu sıralarında yenidən qal-

başladı. Növbəti günlərdə Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının bir sıra yaşayış məskənləri, sonrakı vaxtlarda isə hər iki rayonun mərkəzinin azad edilməsi xəbəri ölkəmizi gəzib dolaşmağa başladı. Düşməndən geri alınan şəhər və kəndlərimizdə, yüksəkliklərdə üçrəngli bayrağımız dalğalandıqca, bir millət kimi qəddimizi dikəldərək, arxa cəbhədə də monolit birliyimizi nümayiş etdirməyə başladıq. Diridağından, Xudafərin körpülərinin hündürlüyündən rüsvayçılıqla qovulan düşmən etiraf etməsə də anladı ki, Prezidentimizin sözləriylə desək, Milli Ordumuzun qəhrəman əsgər və zabitləri bu dəfə onları torpaqlarımızdan iti qovan kimi qovmağa qadirdilər.

Anar döyüş yoldaşları ilə bərabər düşməndən xilas edilən torpaqlarımıza qədim qoyduqca ürəkdən sevinir, qələbə kəlməsinin necə qürurverici olduğunu dadını-tamını hiss edirdi.

Oktyabr ayının 15-də Füzuli uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olmasaydı, yəqin ki, Şuşanı öz gözləriylə görüb ürəkdən sevinc hissi keçirəcək idi...

Bacısı Xavər xanımın dedikləri: – Anarın kiçik yaşlarından vətənpərvər olduğu hiss olunurdu. Orta məktəbdə oxuyanda ən çox idmana və hərbi sənətinə meyilli olduğunu bildirdik. Vətənə, şəhidliyə həsr olunan şeirlər dilinin əzbəri idi. Ən böyük istəklərindən biri torpaqlarımızın işğaldan azad

ŞƏHİDLİK ZİRVƏSİNİN ƏBƏDİ SAKİNİ

vaşa, qarı düşməne layiqincə cavab verməyə səsləyib...

İllər boyu doğma yurd yerlərimizi zəbt edəndən sonra qürrələnen bədnam qonşularımız cəmi 44 gün ərzində gördülər ki, “ölüm-ölüm, qanaqan” deyibən sinələrini vətən torpağına sipər edən ərənlərimizin qarşısında duruş gətirmək mümkün deyildir.

Düşmən üzərində qazanılan zəfərdə pay sahibi olan ərən oğullardan biri də əslən rayonumuzun Cocuq Mərçanlı kəndindən olan Anardır – Əmirov Anar Allahverdi oğlu. Hamımıza məlumdur ki, 1994-cü ilin əvvəllərində Milli Ordumuzun həyata keçirdiyi uğurlu əməliyyatlar sayəsində Füzuli rayonunun Arazboyu kəndləri ilə birlikdə bizim Cocuq Mərçanlı da işğaldan azad edilmişdir. Ancaq o vaxtlar kəndin qənşərində olan Lələtəpə yüksəkliyi düşmənin qanlı çaynaqlarında olduğundan, kənddə mülki əhalinin yaşaması qeyri-mümkün idi. Cocuq Mərçanlıda bir bölük əsgər və zabitlərimiz düşmənlə üz-üzə dayansalar da, kənd sakinlərindən heç kimin doğma yurd-yuvasına qayıtmağı məsləhət bilinmirdi...

Yeri gəlmişkən: Yazının bu məqamında Cocuq Mərçanlının işğaldan azad edildiyi günlərdə yenidən ailə üzvləri ilə birlikdə doğma ev-əşiyinə qayıdan Oktay Həziyevi yada salmaq yazınsızlıq olardı. Əlbəttə, Oktayın bu hərəkəti təqdirəlayiqdir, ancaq o, Milli Ordumuzun hünəri sayəsində kəndə qayıdıb, əkin-biçinlə məşğul olur, şanlı tarixi olan bir kəndin əbədi olaraq düşmən cəngində qalmayacağına ürəkdən inanırdı. Əslində, bu qəhrəmanlığa bərabər bir əlamət idi. Oktayın qədəmləri də sayılı oldu-2016-cı ilin Aprel döyüşləri zamanı Lələtəpə yüksəkliyi düşməndən azad olunandan sonra Cocuq Mərçanlının üstünə yenidən Tanrının işığı düşdü, kəndin xarabalıqları üzərində abad bir qəsəbə salınandan sonra Cocuq Mərçanlı ca-

mayıl İmanzadə 2017-ci ilin dekabr ayının 7-də Cocuq Mərçanlıya gəlib Oktay və kənd sakinlərini ziyarət edib qayıdandan sonra “Oktay Həziyevə məktub” adlı bir şeirini yazıb çeşidli qəzet və jurnallarda sərgilədi:

... Bir dünyam var idi, aralıq-dağlı,
Gəzirəm hey onu əliçiraqlı
Axşamım-sabahım zəfər soraqlı -
Haqqdan üzümüşəm əlimi, Oktay!
Sənin hər addımın təzədi-tərdi,
Varlığın bir ağır elə sipərdi.
Cocuq Mərçanlıda əkdin, göyərdi -
Solan çiçəyimi-gülümü, Oktay!

Anar 29 dekabr 2000-ci ildə Sabirabad rayonunun Bulaqlı kəndində-ata-baba yurdu Cocuq Mərçanlıya qayıtmaq arzusuyla yaşayan Allahverdi kişinin ailəsində doğulmuşdu. 2007-ci ilin sentyabr ayında Bulaqlı kənd orta məktəbinin birinci sinfinə qədəm qoyanda artıq haralı olduğunu yaxşı bilir, valideynlərinin yurd həsrətini anlayırdı. 2016-cı ildə Sabirabadda Şəhriyar adlanan köçkün qəsəbəsinə köçdüklərindən, burada yerləşən Cəbrayıl rayon 12 sayılı köçkün orta məktəbində təhsilini davam etdirməli olmuş, sonda bu məktəbin məzunlarının sırasına qoşulmuşdu...

Orta məktəbdə ona dərslər deyən Qənbər müəllimin dediklərindən: –

maq arzusunı komandirlərinə bildirəndə, peşəkar hərbiçi kimi bacarığını dönə-dönə nümayiş etdirməklə çoxlarının ehtiramını qazanan bu vətənpərvər əsgərin qarşısında yaşıl işıq yandırdılar. Etimada layiq olduğunu anladığıca özüne inamı da artıb onun.

Sınıf yoldaşı Abutalıb İsmayılovun dediklərindən: – Rəhmətlik Anarla bir sinifdə oxumuşuq. Yoldaşlığımız-dostluğumuz çox yaxşı keçib, heç vaxt birbirimizdən inciyib-küsməmişik. Məktəbin hərbi rəhbərinin dərslərində hər şeyi olduğu kimi öyrənməyə çalışır, bəzi vaxtlarda müəllimə ən çox sualları da o verirdi. Anar həm vətənimizin, həm rayonumuzun, həm də bizim Cocuq Mərçanlının baş tacı, qürur mənbəyidir...

Ermənilərin növbəti tərribatlarına layiqli cavab vermək üçün ötən il sentyabr ayının 27-də başlanan II Qarabağ Müharibəsində Anarın xidmət etdiyi hərbi hissənin əsgər və zabitləri də cəbhənin ən qaynar nöqtələrində düşmənin hücumlarının qarşısını alaraq, onları vahiməyə salmağa başladılar. Həmin gün Füzulinin Horadiz kəndi, Cəbrayılın Nüzgar və Böyük Mərçanlı yaşayış məntəqələri düşmən tapdağından xilas edilən kimi ərənlərimiz cəbhənin dərinliklərinə doğru irəliləməyə

edilməsində iştirak etmək idi. Əsgəri xidmətə çağırılarda hamımızla, taytuşları ilə görüşüb, yola düşdü. Milli Ordumuzda xidmət müddəti başa çatanda, evimizə qayıdıb bizə orduda yenidən qulluq etmək istədiyini söylədi. Atamın razılığını alandan sonra geri qayıdıb komandirlərinə niyyətini bildirəndə, xidmət müddətində cəsur və bacarıqlı bir əsgər kimi tanındığından, onun arzusunu razılıqla qarşıladılar.

Anar Füzuli rayonunun Qazaxlar kənd qəbiristanında torpağa tapşırıldı. Dəfn mərasiminə qatılan yüzlərlə insanın arasında onun bacıları Xavər, Yasəmən və Ülviyyə diqqət mərkəzindən kənarda qalmamışdılar. Anarın tabutu məzarə qoyulanda bir çoxları kimi bacıları da hönkür-höknür ağlayırdı, sevimli qardaşlarının çox gənc ikən həyatı tərks etməsinə acıyırdılar. Həmin anlarda Anarın oxuduğu məktəbin direktoru Arif İsmayılov və həmin təhsil ocağının hərbi rəhbəri Arif Əliyevin mərhum haqqında dedikləri səmimi kəlmələr onların dərslərinin üstünə yaxılan məlhəmə çevrilirdi... Anar “Vətən uğrunda” medalı ilə təltif olunmuşdur.

Yazının sonunda 20 Yanvar şəhidi tələbə-şair Ülvi Bünyadzadənin ölümündən xeyli qabaq yazdığı bir şeirinin iki misrasını xatırladıq:

Həyat üçün doğulmuşuq,
Vətən üçün ölməliyik...

Anar yaşamaq üçün, ən şirin arzularının vüsəlinə qovuşmaq üçün dünyaya göz açmışdı. Ancaq o, Vətən yolunda canından keçib şəhidlik zirvəsinə yüksəldi. Ulu Tanrının islam ələminə bəxş etdiyi müqəddəs kitabda deyildiyi kimi şəhidlər ölümsüz olur, behiştin ən gözəl guşələri onların əbədi məskənidir...

İsmayıl İMANZADƏ,
Tariyel ABBASLI.